Tiende jaer. Nr 118. Zaterdag, 3 October 1863.

DE POSTRYDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 3 OCTOBER.

De gewetensvryheid in Polen.

Dat de diplomaten gelooven of voorgeven te gelooven aen de opregtheid van Ruslands beloften en betuigingen omtrent Polen, is hunne zaek. Eene lange en treurige ondervinding heeft echter maer al te zeer bewezen, wat men verwachten moet van de trouwelooze politiek der russische staetsmannen. Zeker is het dat in alle zaken, die den godsdienst en de onafhankelykheid der Polen raekten, Rusland twee aengezigten gehad heeft; het eene naer Europa, het andere naer zyne onderdanen gekeerd. Het eerste zacht, bevallig, grootmoedig, medelydend als dat van eene moeder, die de tranen harer kinderen droogt; het tweede daerentegen gestreng, hard, dreigend, onbuigzaem, onverschillig by de smertkreten zyner slagtoffers en grimlachende by den aenblik van ondergang en bloed. Ten bewyze hiervan, hetgeen de Tsaer in zyne amnestie van 12 april ll. zeide: « Wy zullen tot doel hebben het welzyn van het land te bevestigen, niet door stroomen bloeds, maer op den weg van vreedzamen vooruitgang. » Eenige dagen later zond hy Mourawieff naer Litthauwen!

Paus Gregorius XVI schetste deze politiek juist af, en noemde haer het geërfde bedrog. Echter in een opzigt was Nikolaes geen huichelaer, hy was in het openbaer wreed en onverbiddelyk. Hoe zal Pius IX nu de politiek van Alexander II kenschetsen? Onbeschaemd betuigt zyn sluwe eerste minister in zyne depechen, die hy welligt al ras zal herhalen, en misschien met nog veel meer nadruk, dat de zes punten in de voorwaerden voor Polen zoo bescheiden aengegeven, reeds werkelyk aen Polen toegestaen zyn, of dit spoedig zullen worden. Volgens zyne woorden zou men kunnen gelooven, dat « de vryheid van geweten, in hare volheid, en de opheffing van allen druk, die de uitoefening des katholieken godsdienstes belemmeren, reeds afgekondigd zyn. Het *Journal de Saint-Pétersbourg*, het orgaen van het russische kabinet, wil er niet aen twyfelen, en bevestigt terwyl het de woorden van Gortchakoff uitlegt dat Polen de volmaekste godsdienst-vryheid geniet, en dat de uitoefening des katholieken godsdienstes er op alle wyzen begunstigd wordt. Dit is voor Europa. En nu voor Polen?

Het strafwetboek reeds in 1847 afgekondigd en thans in het koningryk in volle kracht zegt:

« Art. 193. Al wie het poogt eenen persoon van de ortodoxe-leer tot een anderen christelyken godsdienst over te halen, wordt met eeuwigdurende verbanning naer Siberië gestraft. Heeft daerenboven die overgang met dwang plaets gehad, zal hy beroofd worden van alle burgerlyke regten, die te Siberië bestaen.

» Art. 194. Degene die vrywillig tot een anderen godsdienst dan de ortodoxe overgaet, zal ter beschikking der russische geestelyke overheid gesteld worden.

» Art. 195. Hy, die door middel van prediken of geschriften trachten zal iemand van de orthodoxe tot eene andere leer over te halen, zal voor, den eersten keer, gestraft worden met het verlies der burgerlyke regten en eene korrectionneele gevangenschap van een of twee jaren; by herhaling, zal hy in eene vesting voor zes jaren worden opgesloten, en zoo hy daertoe een derde mael overgaet, zal hy tot eeuwigdurende gevangenschap in Siberië veroordeeld worden.

» Art. 196. De ouders, welke de wet verpligt, by een gemengd huwelyk, hunne kinderen in de orthodoxe-leer op te voeden en die deze de sakramenten door andere dan orthodoxe geestelyken doen toedienen, of hen in andere beginselen opvoeden, zullen met eene krimineele gevangenschap van een tot twee jaren gestraft worden, en daerby de voogdy over hunne kinderen verliezen, welke aen andere persoonen, door het gouvernement gekozen, zal worden toevertrouwd.

» Art. 199. Elk geestelyke van een anderen christelyken godsdienst, die de biecht afneemt van persoonen, welke tot de orthodoxe-leer behooren, en dezen het heilig Avondmael of de heilige olie, alsmede den doop en het vormsel aen kinderen in de orthodoxe-leer geboren toedienen, zal voor den eersten keer in zyne geestelyke bediening geschorst worden, voor den tyd van drie maenden tot een jaer; by herhaling, zal hy van zyne weerdigheid vervallen verklaerd, en onder opzigt van de policie gesteld worden.

» Art. 200. Elk geestelyke van een der beide niet orthodoxe eerediensten, overtuigd van hunnen catechismus aen minderjarigen onderwezen of hun grondstellingen in stryd met de orthodoxe-leer bygebragt te hebben, *zonder de bedoeling om hen te bekeeren*, zal by den eersten keer geschorst worden in zyne bedieningen; in herhaeld geval, zal hy van zyn ambt ontzet en met eene krimineele gevangenschap van een tot twee jaren gestraft worden; na volbragte straf wordt hy onder toezigt der policie gesteld. »

Deze draconische wetten behoeven geen kommentaris.

In ieder land vindt men schryvers die zich niet anders doen kennen dan door hunne lage aenvallen tegen den godsdienst; een dier mannen die zynen echten naem verbergt onder dien van *Boniface*, komt een vlugschrift uit te geven tegen het kongres van Mechelen.

Na den heer de Montalembert beledigd te hebben, eindigt hy met de volgende zinsnede:

« De God dien wy dienen en aenbidden, zegt hy, is geen God die lastert en beleedigt. Hy is goed en broederlyk. Hy verdeelt zyne kinderen noch in dit leven noch in de dood; hy stelt de menschen niet in twee legers, in verdrukkers en verdrukten, in uitverkorenen en vermaledyden. In de uitgestrektheid der werelden en planeten geeft hy aen alles licht, lucht, ruimte, ligchaemsbloei, geestes-onafhankelykheid, vryheidsliefde, en aen ieder de innige drift der grootheid en onsterfelykheid zyns wezens. Uw God gebiedt menschelyke offeranden. In zynen naem moeten de roomsche burgers slaven blyven! Dat is de God niet van het evangelie, de God der zwakken, der verdrukten en der slaven! Uwen God dien aenbid ik niet. Die God is my onbekend. »

Ha, burger Boniface! gy kent den God der christenen niet! Wel nu, wy christenen, wy kennen den uwen, den god van het liberalismus te wel. Uw *goede, broederlyke* god wordt ons genoeg kenbaer gemaekt door de bloedige bladzyden der geschiedenis van het einde der verledene eeuw. In die roemryke dagen van het liberalismus had uw god een altaer — het was het schavot; hy had priesters — het waren Marat en Robespierre; hy vroeg offeranden — en het *menschenbloed* rookte dag en nacht op zyn altaer. En uw god bevredigde zich niet met weinig: Lodewyk XVI, Maria-Antonetta, de bloem van den adel en van de geestelykheid, het puik van het fransche volk waren de slagtoffers van uw *broederlyken* god! Gy noemdet hem alsdan het *opperste wezen*, van daeg heet gy hem in uwen *onvryen* metselaerstempel den *grooten bouwmeester van het heelal*. De namen zyn veranderd maer de natuer van uwen god blyft de zelfde. Gaet naer het arme Polen! Daer juicht uw god, de god van het liberalismus, omdat dit rampzalig oord de vryheid

EEN JAER VAN GROOTHEID.

VRY NAER HET ENGELSCH.

De letterkunde, zelfs in deze letterkundige eeuw, is niet zoo algemeen by de inwoners van Londen, als men dit zoude vermoeden; ofschoon ieder koopman een noodzakelyk man van letters is. Niettegenstaende dit, voel ik my, zelf inwoner van Londen zynde, gedrongen een treurig fragment van myn leven in deze bladzyden te openbaren, opdat een ieder, zoo mogelyk, er nut uit trekken zal.

Myn naem is Scropps. Ik ben Wethouder, schout en burgemeester geweest. De twee belangrykste tydstippen van myn leven, die dan ook alles in zich bevatten, waren het jaer van myn burgemeesterschap en dat daerna. Voor ik deze tydruimte had doorleefd, kon ik my geen denkbeeld vormen van de beide uitersten van geluk en ellende, waertoe een menschelyk wezen kon gebragt worden; noch kon gelooven, dat de maetschappy aen hare leden eene verheventheid, zoo grootsch als die, welk ik eens bereikte, kon aenbieden; of een val veronderstellen, zoo groot, als die ik ondervond.

Ik kwam uit die plaets waerheen, volgens zeggen, personen van slechte karakters gezonden worden, namelyk van Coventry, waer myn vader, gedurende vele jaren, zyn aendeel bybragt in het fabricaet van kokardelinten, bruiloftsversieringen, en koorden voor Ridders, tot succes van parlementaire Kandidaten, pas gehuwde paren, en eerzuchtige hovelingen; doch de handel mislukte; de zaek ging failliet, zonder dat myn vader eenig voordeel daervan genoot; waeruit voortvloeide, dat ik op vyftienjarigen leeftyd, de wyde wereld ingezonden werd, met niets anders dan een sterk gestel, eene middelmatige opvoeding en vytien schillings en elf pences in myn zak.

Alzoo toegerust, vertrok ik uit myne geboorteplaets, om eene voetreis te ondernemen naer Londen. En ofschoon ik geene van die romantische ontmoetingen heb ondervonden, waervan ik meer dan eens gelezen had, ontmoette ik meer vriendelykheid, dan men in het algemeen van de wereld zoude verwachten, en bereikte op den vierden dag van myn vertrek, na hier en daer, zoo niet prachtig, dan toch gerust geslapen, en zoo niet ryk, dan toch goed gegeten te hebben, de beroemde hoofdstad myns vaderlands met nog negen schillings en zeven pences.

De klokken van eene der kerken luidde vrolyk toen ik de hoogte Islington besteeg, en hoewel myn erfnaem Scropps, met de toonen der klokken niet kon harmoniëren, geloof ik toch, dat ik even als myn voorganger Whittington, in dit vrolyk gebrom eene voorzegging van myne toekomstige verheffing kon gehoord hebben; maer zeker is het, dat ik zulks niet deed, en vermoeid van myne reis, in zeer nederig huis, naby Smithfield, myn nachtkwartier betrok, hetwelk my door een voerman van eene terugkeerende Postkar van Barnet; wiens zitplaets ik met hem tot aen de stad gedeeld had, aenbevolen was.

Daer het niet in myn voornemen ligt, eene beschryving te leveren van mynen vooruitgang in de wereld, van af het tydstip, dat ik te Londen aenkwam, zoo zal ik hier ook niet uitweiden over het staetkundige van eerlykheid, de voordeelen der zuinigheid en volharding, waerdoor ik myn weg maekte, en waerin ik my, na het genieten van het vertrouwen van een uitmuntenden meester ten volle verheugen mogt. Ik huwde met zyne toestemming eene jonge huishoudelyke vrouw, van omtrent myn eigen leeftyd, van wier huishoudelyke kennis ik eene dagelyksche ondervinding had opgedaen; terwyl ik eindelyk, by het overlyden myns meesters, diens zaek overnam en voortzette. Om kort te gaen, myn arbeid werd gezegend en myne middelen vermeerderden. Ik werd een goedkoope handelsman in alles, van vaetjes buskruid af tot gezouten haring toe. In de burgerlyke wereld werd ik koopman, en door het gemeene volk, een drooge inzouter genoemd: Ik hoopte mynen rykdom op; maer met myne fortuin groeide ook myne familie aen, en zoo geen mannelyke Scropps, dan toch versierden drie vrouwelyke dito's ten minste eens in de week myne tafel.

Over de tusschengelegene overgangen myns levens, als: het vertrek van de eene plaets naer de andere, de vergrooting of herbouwing van myn pakhuis, de werkzaemheid in het gezelschap, waervan ik lid ben, verschillende navorschingen en kerkvergaderingen, en al de andere aengename en niet aengename moeiten, waeraen een werkzaem burger onderworpen is, heen stappende, bepael ik my tot dat jaer myns levens, waerin myne benoeming plaets vond. De aenkondiging van die benoeming en verheffing vervulde het hart van mevrouw Scropps met vreugde, en toen ik myne kinderen, naer de Great Queen straet Lincoln's Inn fields nam, om het schoone rytuig dat voor my klaer gemaekt werd, te gaen zien, beken ik, my trotsch en gelukkig gevoeld te hebben: in staet te zyn myne afstammelingen de wapens van Londen, die van het brillemakers gezelschap en die van de Scroppsen onlangs voor eene kleinigheid uitgevonden allen op dezelfde Pancelen vigerende, te doen aenschouwen. Zy zagen er prachtig uit op den erwtgroenen grond; de wielen wit, met carmosyn rood afgezet, zagen zoo zuiver; het kleed, de franje festoenen en Scropps helmsieraed waren zoo ryk, de zyden voering, witte kwasten, de kussens met geele zittingen en het roode tapyt zagen zoo gemakkelyk, dat, toen ik de equipage stond te bewonderen, tot my zelven zeide: Wat heb ik toch gedaen, om dat alles te verdienen!

O! dat myne arme vader nog leefde, om te zien dat zyn jonge Jack, die naer Westminster ging om stokken te verkoopen, hoefnagels te tellen, in een rytuig zit gelyk dit.

Myne kinderen waren als gek, en in den namiddag, toen ik voor het eerst myn nieuw bruinhof tenue even als myn